

**ВИЩІЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор університету

д.і.н., професор _____ О.О. Нестуля

«____» 2020 р.

**ПРОГРАМА
фахових випробувань**

**для вступу на навчання
за ступенем «Магістр»**

**спеціальність «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
освітня програма «Товарознавство і комерційна діяльність»**

**Рекомендовано до затвердження
на засіданні приймальної комісії
протокол № __ від «__» _____
Відповідальний секретар
приймальної комісії
_____**

О.С. Куцевол

Полтава 2020

Упорядники: Бірта Г.О., д.с.-г.н., професор, завідувач кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Рецензенти: Бургу Ю.Г., к.с.-г.н., доцент кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Сахно Т.В., д.х.н., професор кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Розглянуто на засіданні кафедри
товарознавства, біотехнології,
експертизи та митної справи
протокол № 5
«20» січня 2020 р.

Зав. кафедри _____ Г.О. Бірта

Зміст

1. Пояснювальна записка.....	4
2. Перелік питань, що виносяться на вступне випробування.....	5
3. Критерії оцінювання.....	9
4. Список рекомендованої літератури.....	10

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програмою фахових випробувань за спеціальністю «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітня програма «Товарознавство і комерційна діяльність» для вступу на навчання за ступенем магістра передбачається складання фахового випробування.

Перелік питань для підготовки до фахового випробування базується на навчальному матеріалі фундаментальних та спеціальних дисциплін, що вивчались за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавр.

Мета фахових вступних випробувань. Вступ на навчання за спеціальністю «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітня програма «Товарознавство і комерційна діяльність» ступеня магістра полягає у визначенні рівня підготовленості вступників, які бажають навчатись у Полтавському університеті економіки і торгівлі за спеціальністю «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. Для успішного засвоєння освітньої програми «Товарознавство і комерційна діяльність» ступеня магістра абітурієнти повинні мати базову вищу освіту та певні знання з навчальних дисциплін гуманітарної підготовки, природничо-наукової підготовки, професійної та практичної підготовки та вибіркових навчальних дисциплін.

Характеристика змісту програми. Програма фахових випробувань спирається на освітньо-кваліфікаційну програму підготовки бакалавра за спеціальністю «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітньої програми «Товарознавство і торговельне підприємництво (Товарознавство і комерційна діяльність)» та передбачає з'ясування рівня теоретичних знань студентів та їх відповідність до вимог ступеня підготовки магістр визначених у галузевих стандартах вищої освіти.

Порядок проведення фахових випробувань визначається Положенням про приймальну комісію ПУЕТ та Положенням про предметні екзаменаційні та фахові атестаційні комісії з проведення вступних випробувань.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Товарознавство продовольчих товарів

1. Особливості виробництва хліба із житнього борошна, асортимент житньо-пшеничного борошна, вимоги до якості, дефекти продукції.
2. Макаронні вироби. Споживні властивості, асортимент, вимоги до якості, дефекти.
3. Плодоовочеві консерви. Характеристика асортименту, вимоги до якості, умови і термін зберігання.
4. Зерняткові плоди. Характеристика помологічних сортів, вимоги до якості.
5. Хлібобулочні вироби. Класифікація, характеристика асортименту, вимоги до якості.
6. Цукерки. Класифікація, асортимент, вимоги до якості.
7. Майонез. Класифікація, характеристика асортименту, вимоги до якості.
8. Шоколад. Споживні властивості, асортимент, вимоги до якості.
9. Мед. Класифікація, вимоги до якості, умови зберігання.
10. Сири сичужні тверді. Класифікація, характеристика асортименту, вимоги до якості, дефекти.
11. Напівкопчені ковбаси. Класифікація, характеристика асортименту, вимоги до якості, дефекти.
12. Кисломолочні продукти. Споживні властивості, характеристика асортименту, вимоги до якості.
13. Варені ковбаси. Споживні властивості, асортимент, вимоги до якості, зберігання.
14. Морожена риба. Вплив способів заморожування на споживні властивості риби, асортимент, вимоги до якості.
15. Столові вина. Загальна характеристика, класифікація, асортимент, вимоги до якості.
16. Ягоди і горіхові плоди. Класифікація, вимоги до якості, зберігання.
17. Пиво. Класифікація, асортимент, вимоги до якості.
18. Солона риба. Асортимент, вимоги до якості, вади, зберігання.
19. Газовані напої. Класифікація, асортимент, вимоги до якості.
20. Копчені ковбаси. Класифікація, асортимент, вимоги до якості.
21. Лікеро-горілчані вироби. Класифікація, асортимент, вимоги до якості.
22. Жива риба. Видовий асортимент, вимоги до якості.
23. Яйця. Класифікація, вимоги до якості, пакування, зберігання,

дефекти.

24. Кісточкові плоди. Споживні властивості, будова, вимоги до якості.
25. М'ясні консерви. Класифікація, асортимент, вимоги до якості.
26. Копчена риба. Асортимент, вимоги до якості, дефекти.
27. Класифікація і оцінка якості м'яса.
28. Морозиво. Класифікація, характеристика асортименту, вимоги до якості.
29. Печиво, пряники і вафлі. Асортимент, вимоги до якості.
30. Споживні властивості пшеничного борошна, характеристика асортименту борошна, вимоги до якості.

Товарознавство непродовольчих товарів

1. Фактори, що формують споживні властивості виробів із пластичних мас.
2. Сучасні напрямки розвитку асортименту товарів із скла.
3. Перспективи та тенденції розвитку асортименту керамічних товарів.
4. Чинники, що формують споживні властивості металогосподарських товарів.
5. Напрямки розвитку асортименту будівельних товарів.
6. Фактори, що впливають на формування асортименту та споживних властивостей меблів.
7. Напрямки розвитку асортименту товарів побутової хімії.
8. Характеристика асортименту хімічних побутових товарів.
9. Сучасні напрямки розвитку побутових електротоварів і домашніх машин.
10. Вплив волокнистого складу на споживні властивості текстильних матеріалів.
11. Чинники, що формують споживні властивості тканин.
12. Стан і перспективи розвитку виробництва нетканих матеріалів.
13. Фактори, що впливають на формування асортименту та споживних властивостей килимових виробів.
14. Характеристика текстильної промисловості України.
15. Преваги та недоліки трикотажних полотен.
16. Порівняльна характеристика споживчих властивостей матеріалів для верху взуття.
17. Споживні властивості взуття та чинники, що їх формують.
18. Напрямки розвитку асортименту хутряних та овчинно-шубних товарів.
19. Сучасний асортимент виробів із паперу та картону.

20. Напрямки розвитку асортименту шкільних, письмових і канцелярських товарів.
21. Характеристика сучасного асортименту засобів оргтехніки.
22. Характеристика нормативної документації на іграшки.
23. Сучасні напрямки розвитку асортименту музичних товарів.
24. Фактори формування асортименту фототоварів.
25. Сучасний асортимент відеокамер.
26. Напрями розвитку асортименту спортивних товарів.
27. Характеристика вимог безпеки до транспортних засобів.
28. Чинники, що формують споживчі властивості ювелірних виробів.
29. Фактори формування споживчих властивостей годинників.
30. Сучасні підходи до формування асортименту галантерейних товарів.

Комерційна діяльність. Організація торгівлі

1. Фірмова торгівля та її основні напрями розвитку в Україні.
2. Місце та функції оптової торгівлі у сфері товарного обігу. Основні шляхи подальшого розвитку оптової торгівлі в Україні.
3. Місце і функції роздрібної торгівлі у сфері товарного обігу.
4. Основні завдання та напрями розвитку роздрібної торгівлі на сучасному етапі.
5. Значення дрібнороздрібної торговельної мережі, пересувних засобів торгівлі для поліпшення торговельного обслуговування населення.
6. Ринки в інфраструктурі внутрішньої торгівлі.
7. Оптові торговельні підприємства та їх класифікація.
8. Роль комерційної служби у пошуку товарних ресурсів, формуванні господарських зв'язків та укладанні договорів постачання.
9. Джерела надходження та організація закупівлі товарів.
10. Організація закупівель на товарних біржах, аукціонах, тендерах.
11. Організація закупівель товарів на ярмарках і виставках.
12. Роль і функції товарних складів. Класифікація товарних складів.
13. Зміст та принципи організації складського технологічного процесу.
14. Структура приміщень загальнотоварних та спеціальних складів.
15. Основні напрями організації праці на складах. Структура апарату та функції працівників складу.
16. Техніко-економічні показники роботи товарних складів.
17. Форми та методи товаропостачання роздрібної торговельної мережі та умови їх застосування.
18. Роль транспорту в торгівлі. Основні види транспорту, умови його найбільш ефективного використання.
19. Транспортно-експедиційне обслуговування підприємств торгівлі.

21. Організація перевезень вантажів автомобільним транспортом.
Характеристика автотранспортних засобів.
21. Організація перевезення вантажів залізничним транспортом.
22. Роль тари та упаковки в розвитку торгівлі споживчими товарами та основні вимоги, які ставляться до неї.
23. Класифікація та основні види тари. Стандартизація та уніфікація тари.
24. Класифікація роздрібної торговельної мережі, її соціально-економічне значення.
25. Принципи територіального розміщення роздрібної торговельної мережі у містах.
26. Особливості територіальної організації роздрібної торгівлі в сільській місцевості.
27. Спеціалізація та типізація магазинів, їх значення.
28. Ефективність використання роздрібної торговельної мережі.
29. Методи продажу товарів, їх класифікація та умови застосування.
30. Прогресивні методи роздрібного продажу товарів. Визначення ефективності застосування прогресивних методів продажу товарів у магазинах.

Критерії оцінювання знань

Оцінювання знань вступників проводиться за 200-бальною шкалою. При цьому використовуються такі критерії:

180-200 балів	вступник дав правильну, вичерпну відповідь на поставлене питання, продемонстрував глибокі знання понятійного апарату і літературних джерел, уміння аргументувати власне ставлення до відповідних категорій, залежностей, явищ.
162-179 балів	вступник у цілому відповів на поставлене запитання, але не зміг переконливо аргументувати власну відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, пропустив несуттєву помилку у відповіді.
140-159 балів	вступник отримує за правильну відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
120-139 балів	вступник дав неповну відповідь на запитання, ухилився від аргументації, показав задовільні знання літературних джерел.
100-119 балів	вступник має неповне знання програмного матеріалу, але отримані знання відповідають мінімальним критеріям оцінювання.
0-99 балів	вступник дав неправильну відповідь, показав незадовільні знання понятійного апарату і спеціальної літератури, ухилився від аргументації чи взагалі не відповів.

Екзаменаційний білет містить 3 теоретичних питання.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Дубініна А.А., Жук Ю.Т., Жук В.А., Жестерова Н.А. Товарознавство смакових товарів: Навчальний посібник /ТОВ „Видавничий дім „Професіонал”. – Київ, 2004. – 240 с.
2. Задорожний І.М., Гаврилишин В.В. Товарознавство продовольчих товарів. Зерноборошняні товари. – Львів, 2004. – 304 с.
3. Орлова М.Я., Пономарьов Т.Х. Товарознавство продовольчих товарів. Т.3 Фрукти, ягоди, овочі, гриби та продукти їх переробки. Підручник. – Київ, 2002. – 360 с.
4. Сирохман І.В., Задорожний І.М., Пономарьов П.Х. Товарознавство продовольчих товарів: Підручник. – К.: Лібра., 2003. – 368 с.
5. Сирохман І.В., Раситюк Т.М. Товарознавство м'яса і м'ясних товарів. Підручник. – Київ, 2004. – 384 с.
6. Сирохман І.В., Лозова Т.М. Товарознавство цукру, меду, кондитерських виробів: Підручник. – 2-е видання, перероблене та доповнене. – К.: Центр учебової літератури, 2008. – 616 с.
7. Сирохман І.В., Раситюк Т.М. Товарознавство смакових товарів: Підручник. – Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2003. – 428 с.
8. Тищенко Є.В. Товарознавство харчових жирів. – К.: КДТЕУ, 1999. – 121 с.
9. Полікарпов І.С. Товарознавство. Непродовольчі товари: килими та килимові вироби [Текст]: навч. посібник /І.С. Полікарпов, Л.В. Пелик. – Львів : Магнолія-2006 , 2011. – 200 с.
10. Байдакова Л.І. Товарознавство. Непродовольчі товари [Текст]: товари культурно-побутового призначення : підручник /Л.І. Байдакова, О.І. Передрій І.М. Байдакова . – К.: Вища шк., 2009 . – 327 с.
11. Войнаш Л.Г., Байдакова Л.І., Діанич М.М. та ін. Товарознавство непродовольчих товарів. – Ч. 1,2. – К.: НМЦ «Укоопосвіта», 2004. – 532 с.
12. Галик І.С., Семак Б.Д. Товарознавство непродовольчих товарів. – Ч.
3. Товарознавство трикотажних товарів. – К.: НМЦ «Укоопосвіта», 2001. – 296 с.
13. Зрезарцев М.П. Товарознавство непродовольчих товарів [Текст]: навч. посібник /М.П. Зрезарцев, В.М. Зрезарцев, В.П. Параніч. – К.: ЦУЛ, 2009. – 328 с.
14. Кушнір М.К., Тихонова Н.П. Товарознавство непродовольчих товарів. – Ч. 3. – Товарознавство взуттєвих товарів. – К.: НМЦ «Укоопосвіта», 2001. – 266 с.

15. Пугачевський Г.Ф., Семак Б.Д. Товарознавство непродовольчих товарів. – Ч.1. Текстильне товарознавство. – К.: НМЦ «Укоопосвіта», 1999 – 596 с.
16. Антонюк Я.М. Комерційна діяльність [Текст]: навч. посібник /Я.М. Антонюк, І. М. Шиндировський. – Львів: Магнолія-2006, 2011. – 332 с.
17. Бабенко С.Г. Комерційна діяльність [Текст]: підручник /С.Г. Бабенко, Я.А. Гончарук, [та ін.]; за ред. В. В. Апопій. – 2-ге вид., перероб., доп. – К.: Знання, 2008. – 558 с.
18. Балабан П. Ю. Організація торгівлі. Концепція розвитку роздрібної торгівлі в системі обласної (республіканської) споживспілки: текст лекції /П. Ю. Балабан, В.А. Стамболін//. – Полтава : РВВ ПУЕТ, 2011. – 33 с.
19. Міщук І.П. Організація торгівлі [Текст]: підручник /І.П. Міщук, В.М. Ребицький, С.І. Рудницький, [та ін.]; за ред. В. В. Апопій – 3-те вид. – К.: Центр навч. л-ри, 2009. – 632 с.